

SUMMARY

Bolshakov S.V. Operational-search support for the combat-service activity of the National police in the time of the crisis situations threaten threatening national security: problem statement. Based on the analysis of the regulatory and legal support for the military service of the National Police and strategic decisions on the security and defense sector of the state, the article examined the object, subject and main tasks of the investigation of the operational and search support of the National Police's operational and combat activities in the event of crisis situations threatening national security.

A connection has been established between the problem of development and the operational and search support for the military service of the National Police in the event of crisis situations that threaten national security with a general problem of inefficiency in the national security system of Ukraine.

It is stated that the operational and search support of the combat service of the National Police should increase its ability to ensure the protection of human rights and freedoms, counter crime, maintain public safety and order, and provide support to the National Police for joint operations in crisis situations, threaten national security and in a special period.

It is concluded that the development of the National Police of Ukraine should be carried out within the framework of reforming the law enforcement system on the basis of available approved doctrines, concepts and strategies, and analysis of the accumulated domestic and positive foreign experience of the subjects of national security provision.

To do this, the dissertation research should focus on: the definition of the general theoretical basis for comprehensive provision of the combat service of the National Police; the establishment of the role and place of operative-search support in the organization of the military service of the National Police; an analysis of the regulatory and legal foundations of the operational and search support for the military service of the National Police; disclosure of the essence of regulatory and legal regulation of the forms of operational search for the servicemen's combat activities of the National Police; determination of the regulatory and legal regulation of the methods of operative-search support of the military service of the National Police; research of the regulatory and legal regulation of the means of operative-search support of the military service of the National Police; development of proposals on optimizing the interaction of bodies and units of the National Police in crisis situations that threaten national security; the establishment and scientific substantiation of ways to improve the operational and search support for the military service of the National Police.

Keywords: *operative-search support, service-combat activity, crisis situations, national security.*

УДК 342.9 (477) (043.3)

Захарова О.В. ©

здобувач

(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

DOI:10.31733/2078-3566-2018-3-82-87

**МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ПРАВОВУ
ОХОРОНУ СУСПІЛЬНОЇ МОРАЛІ В УКРАЇНІ**

Статтю присвячено характеристиці норм міжнародного права як важливих регуляторів правовідносин у сфері охорони суспільної моралі, а також визначенню шляхів гармонізації національного законодавства до європейських та світових стандартів. З'ясовано їх значення та особливості серед інших джерел регулювання принципів суспільної моралі. Визначено шляхи гармонізації чинного законодавства України до європейських та світових стандартів морально-етичного розвитку суспільства.

Ключові слова: *мораль, суспільна мораль, правова охорона, законодавство, публічно-правове забезпечення, норми міжнародного права, правовідносини, джерела регулювання.*

Вступ. В умовах державно-політичних і соціально-економічних перетворень одним із головних завдань українського суспільства є інтеграція нашої країни у світовий культурний та економічний простір, що потребує комплексної модернізації системи освіти і виховання, створення умов для особистісного розвитку і творчої самореалізації громадян України. На тлі дегуманізації життя, зростання насилля, падіння моральних цінностей особливого значення набуває побудова громадянського суспільства на засадах орієнтації на людину, її духовну культуру, пріоритету прав і свобод та верховенства

© Захарова О.В., 2018

права у здійсненні державою своєї діяльності.

Оптимальним для сучасного стану громадянського суспільства та врахування демократичних засад світового розвитку видається побудова такої держави, яка спроможна забезпечити вільний розвиток суспільства у всіх сферах суспільного життя на морально-етичних засадах.

Тому, розробляючи способи впровадження ефективної системи виховання духовних цінностей насамперед у підростаючого покоління, потрібно не лише враховувати надбання вітчизняної практики, а й передусім вивчати світовий досвід.

Попри те, що згаданим питанням вже приділялась певна увага в роботах В.Б. Авер'янова, О.Ф. Андрійко, І.В. Арістової, О.М. Бандурки, В.М. Бевзенка, Д.М. Бахраха, К. С. Бельського, Ю. П. Битяка, А.С. Васильєва, В.В. Галунька, В.М. Гарашука, І.П. Голосніченка, І.С. Гриценка, Т.О. Гуржія, Є.В. Додіна, Р.А. Калюжного, С.В. Ківалова, А.М. Колодія, Т.О. Коломоєць, В. К. Колпакова, А.Т. Комзюка, С.Ф. Константинова, В.В. Костицького, О.В. Кохановської, М.В. Лошицького, Р.С. Мельника, Т.П. Мінки, Р.В. Миронюка, С.О. Мосьондза, В.Я. Настюка, В.І. Олефіра, В.Ф. Погорілко, Д.В. Приймаченка, П.М. Рабіновича, Ю.М. Старилова, Ю.О. Тихомирова, М.М. Тищенко, Ю.М. Тодики, О.Ф. Фрицького, О.І. Харитонової, Ю.С. Шемшученка, В.К. Шкарупи, О.С. Юніна та інших вчених-правників, саме регулювання правової охорони суспільної моралі через призму міжнародного права розглядалося фрагментарно, стосуючись лише окремих аспектів і не аналізуючи проблему комплексно.

Відтак, **мета статті** полягає у необхідності вивчення норм міжнародного права як важливих регуляторів правовідносин у сфері охорони суспільної моралі, а також визначення шляхів гармонізації національного законодавства до європейських та світових стандартів.

Виклад основного матеріалу. Визначальні засади охорони суспільної моралі сформульовані у нормативних документах міжнародного права. Так, у міжнародних актах існують положення, що встановлюють обмеження свободи слова і висловлення думки в цілях захисту моральності, які не отримали, проте, належного розвитку на цьому рівні регулювання і носять досить загальний характер.

Згідно зі статтею 29 Загальної декларації прав людини 1948 року при здійсненні своїх прав і свобод кожна людина повинна зазнавати тільки таких обмежень, які встановлені законом виключно з метою забезпечення належного визнання і поваги прав і свобод інших та забезпечення справедливих вимог моралі, громадського порядку і загального добробуту в демократичному суспільстві [1].

Стаття 19 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права від 16 грудня 1966 р., проголошуючи право кожної людини на вільне вираження думки, теж допускає необхідні обмеження законом даного права, якщо вони необхідні для поваги прав і репутації інших осіб, а також для охорони державної безпеки, громадського порядку, здоров'я чи моралі людей [2].

Конвенція про захист прав людини і основних свобод (Рим, 4 листопада 1950 р.) у статті 10 проголошує свободу вираження поглядів, передбачаючи при цьому, що її здійснення накладає обов'язки і відповідальність і може бути пов'язано з певними формальностями, умовами, обмеженнями або санкціями, що встановлені законом і є необхідними в демократичному суспільстві, в тому числі для охорони моральності [3].

Згідно з пунктом 4 Резолюції № 2 Європейської конференції міністрів з питань політики у сфері засобів масової комунікації «Журналістські свободи і права людини» (Прага, 7-8 грудня 1994 р.), втручання в діяльність засобів масової інформації має бути необхідним у демократичному суспільстві і відповідати нагальній суспільній потребі, бути передбаченим законом та ясно і точно сформульованим.

Однак варто взяти до уваги, що неконкретний характер положень міжнародних актів не завадив Європейському суду з прав людини засновувати на них свої рішення, а державам вживати відповідні норми в національному законодавстві.

Що стосується тематики захисту моральності, психічного здоров'я та психологічного стану споживачів продукції ЗМІ, Інтернету, видавничої діяльності, то в міжнародних правових документах вона розкривається в основному щодо захисту прав дітей.

У 1948 р. Генеральною Асамблеєю ООН була прийнята Загальна декларація прав людини. В її положеннях, а також в положеннях Міжнародних пактів 1966 р., які стосуються прав людини, визнається, що діти мають право на особливий захист і допомогу. Спеціалізований акт ООН, що стосується тільки прав дітей, – Декларація прав дитини,

був прийнятий Генеральною Асамблеєю 20 листопада 1959 р. В її положеннях визнається, що «дитина внаслідок її фізичної і розумової незрілості, потребує спеціальної охорони і піклування, включаючи належний правовий захист як до, так і після народження», і зазначено, що Декларація приймається «з метою забезпечення дітям щасливе дитинство і користування, на їх власне благо і на благо суспільства, правами і свободами». У ній визначено десять принципів, які повинні визнаватися і дотримуватися в національному законодавстві держав-членів. Однак оскільки специфічною рисою декларації, як правового акту, є загальний характер положень, які в ній містяться, вона не передбачає правових гарантій їх реалізації і вимагає додаткового регулювання.

У 1989 р. була прийнята Конвенція ООН «Про права дитини», стаття 13 якої передбачає встановлення законом обмежень, пов'язаних із захистом моральності при поширенні інформації [4].

Факультативний протокол до Конвенції ООН «Про права дитини» (Нью-Йорк, 25 травня 2000), що стосується торгівлі дітьми, дитячої проституції і дитячої порнографії, вимагає від держав-учасників встановлення кримінальної відповідальності за виробництво, розподіл, розповсюдження, імпорту, експорту, продаж або зберігання у вищезазначених цілях дитячої порнографії. Під останньою при цьому розуміється будь-яке зображення будь-якими засобами дитини, яка здійснює реальні або змодельовані відверто сексуальні дії, або будь-яке зображення статевих органів дитини, головним чином в сексуальних цілях [5].

Віденська декларація і програма дій (25 червня 1993 р.) закликає до універсальної ратифікації Конвенції про права дитини та її ефективного використання права на державами-членами шляхом прийняття всіх необхідних законодавчих, адміністративних та інших заходів і максимального виділення для цього наявних ресурсів. У ній також вказується, що слід зміцнити національні та міжнародні механізми і програми захисту і охорони дітей, що піддаються економічній або сексуальній експлуатації, включаючи дитячу порнографію.

Заборони на поширення порнографії та запобігання обігу порнографічних предметів (або матеріалів) присвячені два спеціальних міжнародних акта: Угода щодо припинення порнографічних видань (Париж, 4 травня 1910 р.) [6] та Міжнародна конвенція «Про припинення обігу порнографічних видань та торгівлі ними» (Женева, 12 вересня 1923 р.) [7], а також ціла низка інших міжнародно-правових документів, серед яких: Європейська конвенція про транскордонне телебачення (Страсбург, 1989 р.); Рекомендація NR (89) 7 Комітету міністрів Ради Європи «Про принципи поширення відеозаписів насильницького, жорстокого чи порнографічного змісту» від 27 квітня 1989 р.; Європейська конвенція про сумісне кіновиробництво (Страсбург, 1992 р.); Факультативний протокол до Конвенції про права дитини щодо торгівлі дітьми, дитячої проституції і дитячої порнографії (ратифікована Законом від 03.04.2003 р.); Рекомендації Ради Європи «Актуальні проблеми держави і права 371 (далі – PE) щодо експлуатації сексу з метою наживи, порнографії, проституції, торгівлі дітьми і неповнолітніми» (№ R (91) 11, 9 вересня 1991 р.); Рамкове рішення Ради Європейського Союзу (далі – EC) «Про боротьбу з дитячою порнографією в мережі Інтернет» (2000 р.); Рамкове рішення Ради ЄС «Про боротьбу із сексуальною експлуатацією дітей і дитячою порнографією» від 22 грудня 2003 р. [8].

Конвенція «Про припинення обігу порнографічних видань та торгівлі ними» визначила такі діяння, що підлягають кримінальному покаранню: виготовлення або зберігання порнографічних предметів з метою їх продажу, поширення чи публічне їх виставлення; ввезення, провезення, вивезення особисто або через іншу особу в вищевказаних цілях зазначених предметів або введення їх іншим шляхом в обіг; торгівля або вчинення з ними операцій, поширення, публічне їх виставлення або ж здача їх в якості професії в прокат; анонсування або оголошення яким би то не було шляхом відомостей про порнографічні предмети з метою заохочення їх обігу або торгівлі ними.

На рівні регіональних міжнародних організацій також існують документи, що закріплюють аналогічні положення. Так, згідно з пунктом 1 статті 20 Конвенції Ради Європи від 12 липня 2007 г. «Про захист дітей від експлуатації та зазіхань сексуального характеру» кожна держава-учасниця зобов'язана криміналізувати будь-які форми виробництва і обороту дитячої порнографії. Під дитячою порнографією розуміється будь-який матеріал, який представляє дитини в реальній або штучно створеній сексуальній ситуації або який демонструє статеві органи дитини в виключно сексуальних цілях (пункт 2 статті 20) [9].

Також існує Рекомендація № R (91) 11 Комітету міністрів Ради Європи державам-членам від 9 вересня 1991 року про експлуатацію сексу з метою наживи, порнографії, проституції, торгівлі дітьми та неповнолітніми. Вона передбачає наступний комплекс заходів, який рекомендує реалізувати державам-членам, в тому числі як загальні, так і спеціальні заходи (передбачають відповідні санкції залежно від тяжкості порушення, вчиненого тими особами, які беруть участь у виробництві та збуті будь-яких порнографічних матеріалів, в яких фігурують діти) [10].

Згідно зі статтею 6 Загальних принципів реклами і маркетингу в Інтернеті Міжнародної торгової палати 1998 р. рекламодавці і маркетингові служби, що пропонують в режимі онлайн товари або послуги для дітей, повинні: не використовувати природну дитячу довірливість або відсутність досвіду у молодих людей і не випробувати їх почуття лояльності; не включати будь-який зміст, який мав би завдати шкоди дітям; ідентифікувати матеріали, призначені тільки для дорослих, і т.д.

В сфері телебачення, кінематографа і відеозаписів міжнародні правові документи з метою захисту моральності встановлюють спеціальні обмеження. Наприклад, прийнята в рамках Ради Європи Конвенція від 5 травня 1989 р. «Про транскордонне телебачення» встановлює, що «всі елементи програм, їх уявлення і зміст повинні забезпечувати повагу до гідності людської особи та основні права інших людей» і, зокрема, не повинні «бути непристойними і особливо містити порнографію», а також «неправомірно пропагувати насильство чи розпалювати расову ненависть». У документі підкреслюється, що «всі програми, які можуть завдати шкоди фізичному, психічному чи моральному розвитку дітей та підлітків, не повинні транслюватися в той період часу, коли вони можуть їх дивитися». А згідно з пунктом 3 статті 11 зазначеної Конвенції, реклама, адресована дітям, не повинна завдати шкоди їх інтересам і зобов'язана враховувати їх особливу сприйнятливність.

Затверджена Європейським парламентом і Радою ЄС в розвиток зазначеної конвенції Директива від 3 жовтня 1989 р. містить спеціальну главу «Захист неповнолітніх і громадського порядку». У ній встановлюється, що держави-члени «вдаються до відповідних заходів для забезпечення того, щоб передачі телемовників, які перебувають під їх юрисдикцією, не включали програми, які можуть завдати серйозної шкоди фізичному, духовному і моральному розвитку неповнолітніх, особливо програми, що містять порнографію або безпричинне насильство» [11].

У статті 22 Директиви державам-членам пропонується вжити заходів «щодо полегшення контролю, здійснюваного батьками або опікунами, над програмами, які можуть дивитися неповнолітні». Для цих цілей бажано встановлення «вимог для нових моделей телевізорів, які передбачають наявність спеціального блоку, що надає можливість батькам або опікунам відфільтрувати деякі програми», а також «встановлення відповідних рейтингових систем». Під останніми маються на увазі системи вікової класифікації інформаційної продукції [11].

Документ Європейського парламенту від 14 травня 1998 р. «Рекомендовані заходи захисту неповнолітніх та людської гідності в аудіовізуальних та інформаційних службах» вказує на необхідність застосування коду доступу і фільтра програм для батьків.

Керівні принципи ООН для попередження злочинності серед неповнолітніх (Ер-Ріядські керівні принципи), прийняті Генеральною асамблеєю 14 грудня 1990 року, орієнтують держави на заохочення засобів масової інформації і телебачення загалом, і кінематографію зокрема до зведення до мінімуму показу матеріалів, пов'язаних з порнографією, наркотиками і насильством. Вони також вимагають зображати насильство та експлуатацію, негативно уникаючи показу дітей, жінок і особистих відносин у принижуючих гідність формі (принцип 43). Ер-Ріядські керівні принципи вказують на те, що засоби масової інформації повинні усвідомлювати свою величезну суспільну роль і відповідальність, а також той вплив, який вони часом надають, поширюючи інформацію про зловживання молоддю наркотиками і алкоголем. Вони повинні використовувати свої можливості для попередження зловживання наркотиками, передаючи відповідну інформацію на основі збалансованого підходу (принцип 44).

Міжнародно-правові акти рекомендаційного характеру закріплюють правомочність конкретних заходів захисту дітей від шкідливої інформації. Це, зокрема, Модельний Закон СНД «Про основні гарантії прав дитини в державі» (стаття 15) [12], Рекомендація Комітету Міністрів Ради Європи від 22 квітня 1989 р № R (87) 7 щодо принципів поширення відеозаписів, що містять насильство, жорстокість або мають порнографічний зміст [13], Рекоменда-

ція Комітету Міністрів Ради Європи від 30 жовтня 1997 р. № R (97) 19 про демонстрації насильства в електронних засобах масової інформації [14] та Рекомендація Комітету Міністрів Ради Європи 2001 р. «Про захист дітей від сексуальної експлуатації» [15].

Рекомендація Комітету міністрів Ради Європи № R (89) 7 державам-членам «Про засади поширення відеозаписів, що містять насильство, жорстокість або порнографію» (прийнята Комітетом Міністрів 22 квітня 1989 року на 425-му засіданні представників міністрів) вказує на необхідність вироблення способів обмеження доступу дітей та підлітків до демонстрації насильства в засобах масової інформації, коли існує можливість заподіяння шкоди їх подальшого фізичному, психічному чи моральному розвитку. Згідно зі статтею 1 Рекомендації держави-члени повинні заохочувати створення систем саморегулювання, або створювати систему класифікації відеопрограм і контролю над ними, використовуючи експертне співтовариство або державні органи, або створювати системи, які поєднують саморегулювання з класифікаційними і контрольними системами, або будь-якими іншими системами, сумісними з національним законодавством. Стаття 2 вказує, що слід заохочувати кодекси професійної поведінки журналістів.

Рекомендація Комітету Міністрів Ради Європи від 22 квітня 1989 р. № R (87) 7 щодо принципів поширення відеозаписів, що містять насильство, жорстокість або мають порнографічний зміст, пропонує державам-членам проаналізувати ефективність застосування кримінальних покарань щодо правопорушень у сфері виробництва і розповсюдження таких відеозаписів.

Отже, в теперішній час про міжнародно-правові стандарти охорони суспільної моралі можна говорити, принаймні у двох аспектах: у широкому – як про сукупність вимог світової спільноти, відображених в джерелах міжнародного права і документах авторитетних міжнародних установ та організацій, щодо забезпечення моральних основ суспільства, а також вузькому – як про систему міжнародно-правових принципів і норм, що містять обов'язкові для держав приписи щодо можливостей застосування заходів примусу до їх порушників. У першому випадку акцент робиться на юридичній силі відповідних стандартів, тоді як у другому – на необхідності застосування відповідних охоронних засобів уповноваженими суб'єктами.

Висновок. Таким чином, в міжнародно-правових документах передбачається можливість обмеження свободи слова, в тому числі з метою захисту моральності, і містяться рекомендації (вимоги) до держав-учасниць щодо вжиття заходів із захисту моральності, психічного здоров'я та психологічного стану споживачів особливо щодо матеріалів, які містять порнографію або насильство. Однак в основному вони спрямовані на вирішення проблеми незахищеності неповнолітніх від поширення продукції засобів масової інформації, що надає негативний вплив на їх психічний стан і завдає шкоди їх моральному розвитку. Особливі обмеження в зв'язку з цим в міжнародних актах встановлюються в сфері телебачення, кінематографа і відеозаписів.

Враховуючи той геополітичний та ментально-ціннісний контекст, у який привносяться міжнародні стандарти (представлений системою формальних та неформальних інститутів – традиції, культура, право), об'єктивно необхідним є коригування даних норм відповідно до специфіки інституційного середовища. Особливо це стосується України, що перебуває у стані інституційної трансформації. Зазначене унеможливує формування універсальної системи охорони суспільної моралі, проте вказує на необхідність: 1) визнання чи укладання Україною міжнародно-правових актів глобального, регіонального та двостороннього характеру, присвячених охороні суспільної моралі, внаслідок чого вони будуть визнані частиною національного законодавства; 2) адаптації національного законодавства до законодавства ЄС; 3) використання позитивного досвіду правового регулювання в досліджуваній галузі, що напрацьований окремими іноземними державами.

Бібліографічні посилання

1. Всеобщая декларация прав человека : принята и провозглашена в резолюции 217 А (III) Генеральной Ассамблеи от 10 декабря 1948 года. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015
2. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права від 16 грудня 1966 р. : ратифіковано Указом Президії Верховної Ради Української РСР від 19.10.1973 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043
3. Конвенція про захист прав людини і основних свобод (Рим, 4 листопада 1950 р.) ратифіковано Законом України № 475/97-ВР від 17.07.97. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004
4. Конвенція ООН «Про права дитини» від 20 листопада 1989 р. ратифіковано Постановою ВР № 789-XII від 27 лютого 1991 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021

5. Факультативний протокол до Конвенції про права дитини щодо участі дітей у збройних конфліктах : ратифіковано із заявою Законом № 1845-IV від 23.06.2004. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_795

6. Соглашение относительно пресечения обращения порнографических изданий (Париж, 4 мая 1910 года). URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_591

7. Международная конвенция о пресечении обращения порнографических изданий и торговли ими (Женева, 12 сентября 1923 года). URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_592

8. Рябчинська О.П. Кримінально-правова політика України щодо дотримання міжнародно-правових стандартів захисту прав дітей // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / Одеська нац. юрид. акад. О. : Юрид. літ., 2010. Вип. 55. С. 369-374.

9. Про ратифікацію Конвенції Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства : Закон України від 20 червня 2012 року // Відомості Верховної Ради. 2013. № 19-20. Ст. 180.

10. Рекомендация N R(91)11 Комитета министров государствам-членам относительно эксплуатации секса в целях наркотики, порнографии, проституции, торговли детьми и несовершеннолетними (9 сентября 1991 года). URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_046

11. Директива Совета Европейского Союза 89/552/ЕЕС о координации определенных положений, установленных законодательно, регулятивно либо административно странами-участниками (Европейской Конвенции о трансграничном телевидении) в области осуществления телевизионного вещания (в редакции Директивы 97/36/ЕС Европейского Парламента и Совета от 19 июня 1997 года) 3 октября 1989 года. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_446

12. Об основных гарантиях прав ребенка в государстве : Модельный закон СНГ Принят на тридцать третьем пленарном заседании Межпарламентской Ассамблеи государств - участников СНГ постановлением № 33-11 от 3 декабря 2009 года. URL: http://base.spinform.ru/show_doc.fwx?rgn=29908

13. Рекомендация N R (89) 7 Комітету міністрів Ради Європи «Про принципи поширення відеозаписів насильницького, жорстокого чи порнографічного змісту» : Ухвалено Комітетом міністрів на 425-му засіданні заступників міністрів від 27 квітня 1989 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_723/print

14. Рекомендация № R (97) 19 Комітету міністрів Ради Європи «Про показ насильства електронними ЗМІ» : ухвалено Комітетом міністрів на 607-му засіданні заступників міністрів від 30 жовтня 1997 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_735

15. Рекомендация № R (97) 19 Комітету міністрів Ради Європи «Про показ насильства електронними ЗМІ». URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_735

Надійшла до редакції 26.09.2018

SUMMARY

Zakharova O.V. International standards and their impact on the legal protection of public morality in Ukraine. The article deals with characterization of the norms of international law as important regulators of legal relations in the field of protection of public morality, as well as the definition of ways to harmonize national legislation with European and world standards. Their values and peculiarities among other sources of regulation of principles of public morality are revealed.

It is proposed to consider the international legal standards for the protection of public morality in two aspects: in the broad - as a set of requirements of the world community, reflected in the sources of international law and documents of authoritative international institutions and organizations, to ensure the moral foundations of society, as well as the narrow - as a system of international -legal principles and norms containing mandatory regulations for states regarding the possibilities of applying coercive measures to their offenders. In the first case, the emphasis is on the legal force of the relevant standards, while in the second case, the need for the use of appropriate safeguards by authorized agents.

It is proved that international legal documents provide for the possibility of restricting freedom of speech, including for the purpose of protecting morality, and contains recommendations (requirements) to States Parties regarding measures to protect the morals, mental health and psychological state of consumers, especially with regard to materials that contain pornography or violence. However, they are mainly aimed at solving the problem of vulnerability of minors from the distribution of media products, which adversely affects their mental state and damages their moral development. Special restrictions in this regard in international acts are established in the field of television, cinema and video.

Given the geopolitical and mental-value context in which international standards are introduced (represented by a system of formal and informal institutions - traditions, culture, law), it is objectively necessary to adjust these norms to the specifics of the institutional environment. This is especially true of Ukraine, which is in a state of institutional transformation. This makes it impossible to form a universal system for the protection of public morality, but points to the need: 1) the recognition or conclusion by Ukraine of international legal acts of global, regional and bilateral nature devoted to the protection of public morality, which will, therefore, be recognized as part of national legislation; 2) adaptation of national legislation to EU legislation; 3) the use of the positive experience of legal regulation in the investigated field, developed by individual foreign states.

The ways of harmonization of the current legislation of Ukraine with the European and world standards of moral and ethical development of society are determined.

Key words: *morality, social morality, legal protection, legislation, public law support, norms of international law, legal relations, sources of regulation.*